

BÖLÜM 44

Okul Öncesi Dönemde Otizm Spektrum Bozukluğu Belirtileri Nelerdir?

Ümit IŞIK¹

GİRİŞ

Otizm spektrum bozukluğu (OSB), toplumsal iletişim ve etkileşimde süregelen bozukluk, sınırlı, tekrarlayıcı davranış veya ilgiler ile karakterize yaşamın erken gelişim dönemlerinde ortaya çıkan nörogelişimsel bozukluktur. Psikiyatri hastalıklarının tanımlanması ve sınıflandırılması el kitabının 2013 yılında yayımlanan 5. Baskısında (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, Fifth Edition [DSM-5]), bir önceki baskıda Yaygın Gelişimsel Bozukluklar başlığı altında listelenen bozukluklar (Otistik Bozukluk, Asperger Sendromu, Başka Türü Adlandırılmayan Yaygın Gelişimsel Bozukluk, Çocukluğun Dezintegratif Bozukluğu ve Rett Sendromu) yerine Otizm Spektrum Bozukluğu tek bir bozukluk olarak tanımlanmıştır. Sebebi halen tam olarak bilinemeyen ve sıklığı giderek artan bu bozuklukta otizm spektrum bozukluğu belirtilerini bilmek hem aileler hem öğretmenler hem de ruh sağlığı alanında çalışan profesyoneller için elzemdir. Günümüzde her 36 çocuğun birisi otizm spektrum bozukluğu tanısı almaktadır ve otizmdeki en önemli basamak erken tanı ve erken yaşlarda başlayan etkin bir özel eğitim ve ev eğitim programlarıdır. Erken tanının ve bu sayede uygulanacak olan erken müdahalenin kilit noktası ise ailelerin ve bebek ve çocuklarla çalışan uzman kişilerin otizm belirtilerini erken dönemde fark etmeleridir.

Burada akılda tutulması gereken en önemli şeylerden biri otizmin klinik değerlendirilmesinin mutlaka bir çocuk psikiyatristi uzman hekimi tarafından

¹ Doç. Dr., Ümit Işık Akademi, crsumt@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-6006-3247

KAYNAKLAR

1. Ercan, E. S., & Mukaddes, N. M. (2018). *Nörogelişimsel Bozukluklar* (E. S. Ercan & N. M. Mukaddes (eds.)).
2. Mukaddes, N. M. (2017). *Otizm Spektrum Bozuklukları Tanı ve Takip* (N. M. Mukaddes (ed.); Güncellenm).
3. Mukaddes, N. M. (2018). *Bebeklikten Erişkinliğe Otizm: Aileler İçin Kılavuz* (N. M. Mukaddes (ed.)). Nobel Tıp Kitabevleri.
4. Volkmar, F. R. (2019). *Autism and Pervasive Developmental Disorders* (F. R. Volkmar (ed.); 3rd Editio).